

PR01-07	PODRUČJE IZVIĐANJE				
DONOSI	Odbor za djecu i mlade	DATUM	22. 3. 2024.	REVIZIJA	0
REVIDIRA	Odbor za djecu i mlade	SLJEDEĆA REVIZIJA		22. 3. 2029.	

PODRUČJE IZVIĐANJE

SAVEZ IZVIĐAČA HRVATSKE
OŽUJAK 2024.



SCOUT
AND GUIDE
ASSOCIATION
OF CROATIA

SADRŽAJ

IZVIĐANJE	3
1. UVJET "ORIJENTACIJA".....	4
2. UVJET "KRETANJE".....	6
3. UVJET "ČITANJE KARTE"	8
4. UVJET "TOPOGRAFIJA".....	10
5. UVJET "KOMUNIKACIJE I SIGNALIZACIJA"	12
6. UVJET "MOTRENJE, TRAGANJE I SKRIVANJE"	14
7. UVJET "MJERENJE, PROCJENJIVANJE, PAMĆENJE I IZVJEŠTAVANJE"	14
8. UVJET "SNALAŽENJE U PROSTORU"	15
9. UVJET "ISKUSTVO"	17



IZVIĐANJE

Područje **Izviđanje** obuhvaća uglavnom tradicijske izviđačke vještine koje možda više nemaju upotrebnu vrijednost, ali su zaštitni znak izviđačke organizacije u Hrvatskoj, vizualno su atraktivne i imaju svoju ulogu u stvaranju izviđačkog duha. Osim ovoga, dio su i vještina koje su potrebne za sudjelovanje na izviđačkim natjecanjima za koja još uvijek ima interesa. Veći dio ovog područja nalazi se i u vještinstvima Osmatrač, Topograf, Signalist i Izviđački kurir. Osmatranjem učimo nače članove da ne prolaze pasivno kroz svijet i život, već da uočavaju ljude i njihovo ponašanje, stvari, okolinu i događaje. Vještina osmatranja je neiscrpan izvor terenskih igara sa skrivanjem, traganjem, puzanjem – sve to djeca vole. Topografija nam služi za pripremu logorovanja i zimovanja i drugih aktivnosti – crtanje terena i unutrašnjosti objekata, crtanje puta za pohode, crtanje prikaza uspona i spuštanja za pohode. Signalizacije i komunikacija – od patrolnih šifri i tajnih poruka, preko vizualno atraktivne signalizacije zastavicama i zvučno atraktivne signalizacije Morseovom abecedom, pa do novih tehnologija (npr. Jamboree on the internet).

Voditeljski tim može ponuditi sekciji da se Izviđanje ostvaruje kroz tromjesečni ciklus ili da se uvjeti ostvaruju kroz cijelu godinu.

Izviđač sa 7. stupnjem **Izviđanja** je osoba koja ima izvrsne navigacijske vještine, bilo u poznatoj ili nepoznatoj okolini. Riječ je o pragmatičnom čovjeku koji skicira, procjenjuje i komunicira i time olakšava život sebi i bližnjima, a ujedno i je produktivniji zaposlenik.

Područje **Izviđanja** podijeljeno je na devet uvjeta (potpodručja), a svaki od njih obuhvaća jednu ili više kompetencija koje izviđač treba steći po završetku pojedinog stupnja. Stečene kompetencije rastu progresivno od 1. do 7. stupnja, međusobno su povezane, nadopunjuju se, proširuju i produbljuju do konačne razine koja se očekuje sa završenim 7. stupnjem. Svaka od stečenih kompetencija detaljno je razrađena u vidu ishoda učenja, tj. opažljivih ponašanja koja izviđač treba pokazati kako bi pojedina kompetencija bila priznata.

Za svaki od stupnjeva, uvjeti, stečene kompetencije i ishodi učenja detaljno su razrađeni i izviđačima predstavljeni u obliku izravnog obraćanja, u posebnim dokumentima *Izviđanje 1 - Izviđanje 7* koje donosi, redovito evaluira i po potrebi ažurira Odbor za djecu i mlade.

Svi zahtjevi se trebaju ispunjavati "uživo", na otvorenom, imajući predmet proučavanja "ispred sebe", pokazujući i objašnjavajući na stvarnom primjeru. Istraživanje se može provoditi samostalno ili timski.

1. UVJET "ORIJENTACIJA"

Po svladavanju pojedinog stupnja, izviđač stječe sljedeće kompetencije:

1. STUPANJ

- zna što je kompas ili busola i koje su glavne strane svijeta
- zna da se u prirodi možemo orijentirati bez kompasa, na različite načine
- zna da se u prirodi možemo orijentirati pomoću putnih znakova koje ostavljaju drugi izviđači

2. STUPANJ

- zna koristiti kompas (busolu) za traženje strana svijeta
- zna odrediti pravac sjevera pomoću zvijezde Sjevernjače
- poznaje barem 10 najvažnijih putnih znakova

3. STUPANJ

- zna što je azimut i kako koristiti kompas za navigaciju na izletu
- zna što su planinarske markacije i kako se koriste
- zna odrediti pravac sjevera metodom sunca i sata
- poznaje barem 20 najvažnijih putnih znakova

4. STUPANJ

- zna se orijentirati pomoću različitih vrsta kompasa
- vješto koristi planinarsku markaciju za orijentaciju u planini
- zna odrediti pravac sjevera pomoću sjene štapa
- poznaje uvjete orijentacije noću

5. STUPANJ

- vješto koristi kompas za orijentaciju u prirodi
- zna odrediti pravac sjevera prema znakovima na reljefu ili vegetaciji
- zna napraviti priručni kompas i orijentirati se pomoću njega
- zna koristiti putne točke
- poznaje postupak za ravno hodanje



6. STUPANJ

- razumije ograničenja kompasa i drugih uređaja za navigaciju
- može se orijentirati pomoću sunca
- vješt/a je u određivanju trenutne pozicije u planini
- vješt/a je u noćnoj orijentaciji
- može postavljati orijentacijske zadatke za mlađe izviđače

7. STUPANJ

- zna koristiti GPS i mobilne aplikacije za GPS
- može se orijentirati pomoću mjeseca
- zna se dobro snalaziti u prostoru noću, pri lošoj vidljivosti, te da poznaje mikronavigaciju
- zna što su magnetska deklinacija i meridijanska konvergencija
- zna koristiti posebna tehnička pomagala: visinomjer, kurvimeter, klinomjer
- vješto postavlja orijentacijske zadatke



2. UVJET "KRETANJE"

Po svladavanju pojedinog stupnja, izviđač stječe sljedeće kompetencije:

1. STUPANJ

- poznaje i primjenjuje osnovna pravila hodanja u prirodi
- poznaje i primjenjuje pravila kretanja u naselju i na prometnicama
- zna kako se treba odmarati tijekom hodanja
- vješto prelazi stazu s preprekama, prikladnu uzrastu
- se može samostalno održavati na vodi

2. STUPANJ

- poznaje pravila hodanja u prirodi
- zna kako se treba kretati po različitim terenima
- zna kako se treba odmarati pri hodanju
- vješto prelazi stazu s preprekama, prikladnu uzrastu
- pokazuje početno znanje plivanja
- se zna odmoriti u vodi bez doticanja dna ili obale

3. STUPANJ

- razumije udaljenosti kod kretanja u prirodi
- razumije brzinu hodanja kod kretanja u prirodi
- zna kako preći blatno područje
- vješto prelazi stazu s preprekama, prikladnu uzrastu
- pokazuje naprednije znanje plivanja

4. STUPANJ

- se zna pravilno odmarati tijekom hodanja
- se zna kretati po mekom zemljištu
- vješto prelazi stazu s preprekama, prikladnu uzrastu
- pokazuje punu vještinu plivanja



5. STUPANJ

- poznaje osnovne tehnike kretanja u planini
- poznaje posebnosti različitih terena i načine kretanja po njima
- zna savladati jednostavnije vodene prepreke
- razumije posebnosti kretanja u prirodi u zimskim uvjetima
- vješto prelazi stazu s preprekama, prikladnu uzrastu

6. STUPANJ

- poznaje preduvjete za kretanje u planini
- se zna kretati po močvarnom terenu
- zna gdje i kako prijeći rijeku
- vješto prelazi stazu s preprekama, prikladnu uzrastu

7. STUPANJ

- poznaje svojstva snijega i leda
- poznaje opća pravila kretanja u zimskim uvjetima
- se zna kretati po snijegu i ledu
- vješto prelazi stazu s preprekama, prikladnu uzrastu



3. UVJET "ČITANJE KARTE"

Po svladavanju pojedinog stupnja, izviđač stječe sljedeće kompetencije:

1. STUPANJ

- zna što je karta, kako izgleda i čemu služi
- razumije da karta predstavlja umanjeni prikaz onoga što vidimo u stvarnosti
- zna čitati jednostavnu kartu

2. STUPANJ

- poznaje osnovne elemente na planinarskoj ili topografskoj karti
- zna što je mjerilo i čemu služi
- zna što je reljef i kako s prikazuje na karti
- poznaje reljefne oblike: nizina, brežuljak, brdo, planina, podnožje, padina, tjeme i vrh
- zna orijentirati kartu pomoću kompasa
- može po nacrtanoj jednostavnoj karti pronaći zadanu lokaciju u naselju ili u prirodi

3. STUPANJ

- razumije udaljenosti na karti i zna ih mjeriti pomoću ravnala
- zna što su izohipse i razumije kako one prikazuju reljef na karti
- poznaje reljefne oblike: sedlo, visoravan, kraško polje, vrtača, dolina
- poznaje osnovne topografske znakove
- zna što je pravokutna koordinatna mreža i čemu služi
- zna orijentirati kartu prema raznim linijama na karti
- razumije smjerove na karti i zna odrediti i izmjeriti azimut na karti pomoću kutomjera
- se može orijentirati pomoću plana grada

4. STUPANJ

- zna koristiti grafičko ili linearno mjerilo
- poznaje mjerenje visina na karti i osnovne pojmove: kota, trigonometrijska točka, ekvidistanca, osnovne, glavne i pomoćne izohipse
- poznaje reljefne oblike: planinski vijenac, pobrđe, prigorje, prijevoj, kanjon
- zna koristiti legendu i čitati topografske znakove

- zna orijentirati kartu po prirodnim znakovima
- zna odrediti i izmjeriti azimut na karti pomoću kompasa
- u potpunosti poznaje i zna koristiti planinarske i topografske karte
- zna slijediti rutu na karti i pronaći glavne točke koristeći kompas

5. STUPANJ

- poznaje različite vrste reljefa
- zna čitati reljef na karti pri planiranju puta
- poznaje reljefne oblike: obronak, strmina, greben, hrid, stijena, škrape
- dobro poznaje topografske znakove
- razumije i zna koristiti pravokutnu koordinatnu mrežu
- zna mjeriti izlomljene udaljenosti na karti (npr. ceste)
- zna orijentirati kartu prema pravcima objekata na karti

6. STUPANJ

- se može orijentirati po smjeru nagiba
- zna izmjeriti nagib na karti
- u potpunosti razumije prikaz vodene mreže
- zna što je kartometrija, generalizacija i točnost karte
- zna odrediti stojnu točku
- zna ucrtati točke na karti zadane na različite načine

7. STUPANJ

- zna koristiti poprečni razmjernik i kurvinomjer za mjerenje udaljenosti na karti
- poznaje različite reljefne oblike u planinama
- u potpunosti razumije prikaz raslinja i geološkog sastava područja
- zna što su izobate, sjenčanje i hipsografsko bojanje
- zna s karte prikupiti informacije o preglednosti i prohodnosti terena
- zna što je magnetska deklinacija i kako se koristi
- zna orijentirati kartu bez upotrebe kompasa
- vješto na raznolikom terenu pronalazi referentne točke zadane na karti
- poznaje različite kartografske projekcije



4. UVJET "TOPOGRAFIJA"

Po svladavanju pojedinog stupnja, izviđač stječe sljedeće kompetencije:

1. STUPANJ

- razumije što znači "raspored predmeta u prostoru"
- razumije da raspored onoga što vidimo oko sebe možemo nacrtati na papiru ("skicirati")
- razumije zašto je u životu važno znati dobro skicirati
- može nacrtati gusarsku kartu skrivenog blaga
- može nacrtati jednostavnu skicu puta od svoje kuće do izviđačkih prostorija

2. STUPANJ

- zna što je skica i zašto je važno razviti vještinu skiciranja
- zna ucrtati pravac sjevera na skici
- zna što je stojna točka i kako se ucrtava
- može od stojne točke ucrtati smjerove prema orijentirima na terenu uz približnu točnost
- može ucrtati udaljenosti orijentira u zadanom, jednostavnom mjerilu
- može na skicu ucrtati ceste, staze, ograde, površine i sl.

3. STUPANJ

- zna što je azimut, kako ga izmjeriti i prenijeti na skicu
- zna procijeniti udaljenost, preračunati je u zadanom mjerilu i ucrtati na skicu
- zna ispravno ucrtati i objekte koje na skici prikazujemo u mjerilu i one koje prikazujemo samo oznakom
- zna na skici predstaviti reljef
- zna ucrtati sve elemente koje skica treba imati
- zna nacrtati tlocrt prostorije

4. STUPANJ

- zna nacrtati dobru skicu terena
- zna nacrtati skicu pod kutem
- zna nacrtati skicu hoda po azimutima
- poznaje metode preciznog ucrtavanja orijentira i razumije što je kroki terena



5. STUPANJ

- zna nacrtati dobar kroki terena
- zna u mjerilu ucrtati udaljenosti i visinske razlike na milimetarski papir i razumije što je profil terena
- može pri izviđanju terena neprimjetno i brzo nacrtati dobru skicu kao podlogu za izvještaj o izviđanju

6. STUPANJ

- zna nacrtati dobar profil terena
- zna prenijeti s karte bitne detalje na papir i nadopuniti ih te razumije što je skica dijela puta

7. STUPANJ

- zna nacrtati dobru skicu dijela puta
- zna prikazati reljef pri planiranju puta
- poznaje skiciranje špilja (*neobavezno*)



5. UVJET "KOMUNIKACIJE I SIGNALIZACIJA"

Po svladavanju pojedinog stupnja, izviđač stječe sljedeće kompetencije:

1. STUPANJ

- zna koje hitne službe postoje i kada i kako ih treba pozvati
- zna što je signalizacija i zašto je važna
- zna što je signalizacija "semaforom"
- zna što znači šifriranje poruke i zašto je važno
- zna osnovne izviđačke signale za sporazumijevanje rukama

2. STUPANJ

- zna poslati poruku SOS
- poznaje osnove signalizacije "semaforom"
- zna što je signalizacija Morzeovim kodom
- zna barem jedan način šifriranja poruke
- zna napisati i pročitati nevidljivo pismo
- zna izviđačke signale za sporazumijevanje rukama
- poznaje osnove znakovnog jezika

3. STUPANJ

- poznaje znakove traženja pomoći u prirodi
- zna koristiti mobilni telefon za pozivanje pomoći u prirodi
- može slati i primati poruke "semaforom"
- poznaje osnove signalizacije Morzeovim kodom
- zna barem dva načina šifriranja poruke
- zna koristiti nazive slova za jasno sricanje

4. STUPANJ

- zna osnovne signale za pomoć
- vješto šalje i prima poruke "semaforom"
- može slati i primati poruke Morzeovim kodom
- zna barem tri načina šifriranja poruke
- zna slova znakovnog jezika



5. STUPANJ

- zna signale za pomoć tijelom
- zna signale za pomoć zvukom
- brzo i vješto šalje te vješto prima poruke "semaforom"
- vješto šalje i prima poruke Morzeovim kodom
- zna barem četiri načina šifriranja poruke
- zna koristiti engleske nazive slova za jasno sricanje

6. STUPANJ

- zna signale za pomoć svjetlom
- zna signale za pomoć vatrom
- brzo i vješto i šalje i prima poruke "semaforom"
- brzo i vješto šalje te vješto prima poruke Morzeovim kodom
- zna barem pet načina šifriranja poruke
- zna barem deset pojmova na znakovnom jeziku

7. STUPANJ

- zna koristiti sredstva radio komunikacije u kriznim situacijama
- zna signale za pomoć dimom
- brzo i vješto i šalje i prima poruke Morzeovim kodom
- zna barem šest načina šifriranja poruke
- zna barem dvadeset pojmova na znakovnom jeziku



6. UVJET "MOTRENJE, TRAGANJE I SKRIVANJE"

Po svladavanju svakog od stupnjeva, izviđač:

- pokazuje napredak u vještini motrenja i uočavanja detalja
- pokazuje napredak u vještini traganja
- pokazuje napredak u vještini skrivanja, maskiranja i neopaženog kretanja

7. UVJET "MJERENJE, PROCJENJIVANJE, PAMĆENJE I IZVJEŠTAVANJE"

Po svladavanju svakog od stupnjeva, izviđač:

- pokazuje napredak u vještini mjerenja i procjenjivanja
- pokazuje napredak u vještini pamćenja
- pokazuje napredak u vještini izvještavanja



8. UVJET "SNALAŽENJE U PROSTORU"

Pri svladavanju pojedinog stupnja, izviđač:

1. STUPANJ

- može pronaći zadanu lokaciju u naselju ili u prirodi prema usmenim uputama danim tijekom hodanja
- zna sam/a doći do izviđačkih prostorija
- se može snaći u okolini mjesta na kojima najčešće boravi: kuće, škole, izviđačkih prostorija i sl.

2. STUPANJ

- zna proći jednostavniju rutu prema opisu puta
- zna zabilježiti glavne podatke o dijelu prijednog puta na izletu
- se može snaći u svome mjestu (ako je manje) odnosno četvrti (u većem gradu)

3. STUPANJ

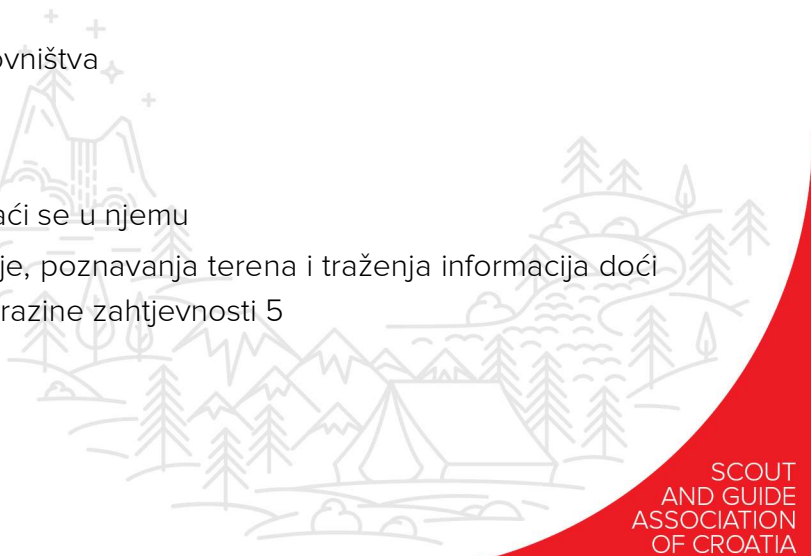
- se može samostalno kretati po svom mjestu prema pisanim uputama
- se može snaći u svome gradu odnosno u najbližem gradu u okolini
- može pomoću vještine orijentacije, poznavanja terena i traženja informacija doći do zadane točke prema izazovu razine zahtjevnosti 3

4. STUPANJ

- se može orijentirati prema opisu puta
- zna koristiti orijentire
- se može snaći u svome gradu (ako je veći) odnosno u okolini (manjeg grada ili sela)
- može pomoću vještine orijentacije, poznavanja terena i traženja informacija doći do zadane točke prema izazovu razine zahtjevnosti 4

5. STUPANJ

- zna koristiti upute lokalnog stanovništva
- zna napisati i koristiti plan puta
- se može snaći u svojoj županiji
- može otići u neki drugi grad i snaći se u njemu
- može pomoću vještine orijentacije, poznavanja terena i traženja informacija doći do zadane točke prema izazovu razine zahtjevnosti 5



6. STUPANJ

- može napisati dobar opis puta kojim se planinari mogu uspješno koristiti
- se može snaći u Hrvatskoj
- može otići u neki drugi grad i snaći se u njemu (dodatna dva grada)
- može pomoću vještine orijentacije, poznavanja terena i traženja informacija doći do zadane točke prema izazovu razine zahtjevnosti 6

7. STUPANJ

- se može snaći i izvan Hrvatske
- može pomoću vještine orijentacije, poznavanja terena i traženja informacija doći do zadane točke prema izazovu razine zahtjevnosti 7



9. UVJET "ISKUSTVO"

Pri svladavanju pojedinog stupnja, izviđač je stekao iskustvo:

1. STUPANJ

- 1 avantura izviđanja

2. STUPANJ

- 3 avanture izviđanja
 - timski rad

3. STUPANJ

- 5 avantura izviđanja
 - timski rad
 - prenošenje znanja

4. STUPANJ

- 7 avantura izviđanja
- 1 avantura izviđanja u otežanim uvjetima
 - timski rad
 - prenošenje znanja

5. STUPANJ

- 9 avantura izviđanja
- 2 avanture izviđanja u otežanim uvjetima
 - timski rad
 - prenošenje znanja

6. STUPANJ

- 11 avantura izviđanja
- 3 avanture izviđanja u otežanim uvjetima
 - timski rad
 - prenošenje znanja
 - vođenje

7. STUPANJ

- 13 avantura izviđanja
- 4 avanture izviđanja u otežanim uvjetima
 - timski rad
 - prenošenje znanja
 - vođenje

